

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 12 mars 1942 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av avkastningen av statens hästavelnsfond.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 13 februari 1942 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 54, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att beträffande den under räkenskapsåret 1941/42 upplupna avkastningen av statens hästavelnsfond besluta, att, sedan ett belopp av 4,900 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35,000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.

Med bifall i huvudsak till ett av Kungl. Maj:t i proposition nr 172 till 1916 års riksdag framställt förslag medgav riksdagen (skr. nr 248), att vissa till statsverket influtna inkomster genom andelar i försäljningsmedlen för hästar, vilka utförts ur riket, finge avsättas till en under statskontorets förvaltning ställd fond, benämnd statens hästavelnsfond, vilken skulle av statskontoret göras räntebärande. Tillika beslöt riksdagen, att, sedan årligen minst en tiondel av fondens avkastning lagts till kapitalet, så stor del av återstoden utav fondens avkastning, som riksdagen för varje år anvisade, finge av Kungl. Maj:t användas till åtgärder för hästavelns främjande.

År 1917 beslöt riksdagen (skr. nr 336) att å lån, som intill ett belopp av 250,000 kronor utlämnades från ifrågavarande fond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras, ränta icke skulle beräknas under lånens amorteringstid; dock skulle vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp, motsvarande en tiondel av beräknad ränta å berörda lånemedel, läggas till fonden. Den 30 oktober 1917 utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse (nr 719) angående villkoren för erhållande och tillgodonjutande av lån ur statens hästavelnsfond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras. Vid 1940 års lagtima riksdag (prop. nr 54; r. skr. nr 88) beslöts, att högsta utlåningsbeloppet skulle höjas från 250,000 till 450,000 kronor ävensom att vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp motsvarande en tiondel av beräknad ränta å det för inköp av avelshingstar utlånade beloppet skulle läggas till fonden.

Beträffande den under räkenskapsåret 1940/41 upplupna avkastningen av statens hästavelsfond beslöt 1941 års riksdag, att, sedan ett belopp av 4,700 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35,000 kronor finge av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns befrämjande samt återstoden reserveras.

Föreskrift om tid för ingivande av ansökning om understöd från statens hästavelsfonds avkastning har meddelats i kungörelse den 25 oktober 1918 (nr 814).

Erinras torde, att det belopp av 35,000 kronor utav fondens avkastning under budgetåret 1940/41 som 1941 års riksdag ställde till Kungl. Maj:ts förfogande tillika med ett belopp av 100,000 kronor från reservationsanslaget till hästavelns befrämjande (1941/42: IX. E. 3), eller sammanlagt 135,000 kronor, enligt Kungl. Maj:ts beslut den 25 april och den 12 december 1941 disponerats på följande sätt:

Arvoden åt ordförandena i statens hästpremieringsnämnder såsom konsulenter i hästavelsfrågor	kronor	3,000
Jockeyklubben	»	29,000
Avelsföreningen för svenska varmblodiga hästen	»	2,000
Svenska travsportens centralförbund	»	23,300
Svenska ridsportens centralförbund	»	6,500
Avelsföreningen för svenska ardennerhästen	»	7,000
Styrelsen för hingstuppfoädningsanstalten Vängen	»	20,000
Föreningen Nordsvenska hästen	»	8,500
Medelpads hästavelsförening u. p. a.	»	1,500
Ovansjö och Torsåkers hästavelsförening u. p. a.	»	1,000
Norra Hälsinglands hästavelsförening	»	1,000
Bollnäsörtens hästavelsförening u. p. a.	»	1,000
Kopparbergs läns hästavelsnämnd	»	5,000
Örebro läns bergslagers hästavelsförening	»	800
Föreningen Värmlandsstuteriet Norenberg u. p. a.	»	6,000
Göteborgs och Bohus läns hästavelsförening u. p. a.	»	1,000
Halländska hästavelsföreningen u. p. a.	»	1,500
Södra Älvsborgs läns hästavelsförening u. p. a.	»	600
Skånes stuteribokstyrelse	»	6,000
Föreningen Belgiska hästen i Malmöhus län	»	300
Skånska fältrittklubben	»	10,000

Summa kronor 135,000.

I skrivelse den 28 januari 1942 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att beträffande den under räkenskapsåret 1941/42 upplupna avkastningen av statens hästavelsfond besluta, att, sedan 4,900 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35,000 kronor finge av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras. Till stöd för denna hemställan har styrelsen anförut följande:

Statskontorets fondbyrå har meddelat, att statens hästavelsfonds tillgångar den 30 juni 1941 utgjorde 1,500,707 kronor, att samma dag 292,444 kronor av fondens kapital vore tagna i anspråk till räntefria lån för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras samt att fondens ränteav-

kastning under budgetåret 1941/42 kunde beräknas till i runt tal 40,000 kronor.

Under förutsättning att det utlånade kapitalet i likhet med fondens övriga tillgångar gjorts räntebärande och avkastat en ränta av 3.31 procent eller 9,679 kronor 89 öre, skulle enligt riksdagens beslut till fondens kapital läggas — förutom en tiondel av fondens beräknade avkastning eller 4,000 kronor — ett belopp av 967 kronor 98 öre, motsvarande en tiondel av nyssnämnda antagna ränteinkomst, vadan sålunda fondkapitalet skulle ökas med sammanlagt 4,967 kronor 98 öre. Lantbruksstyrelsen föreslår, att 4,900 kronor av nämnda avkastning nu överförs till fonden. Av den beräknade ränteinkomsten skulle vid bifall härtill återstå (40,000 — 4,900 =) 35,100 kronor.

Av sistnämnda belopp torde 35,000 kronor böra tagas i anspråk för de olika ändamål i samband med främjandet av landets hästavel, som kunna finnas vara förtjänta att tillgodoses, sedan till Kungl. Maj:t ställda ansökningar i sådant syfte enligt kungörelsen den 25 oktober 1918 (nr 814) inkommit senast den 1 maj 1942.

Föredraganden har anfört, att lantbruksstyrelsens dispositionsförslag icke givit anledning till erinran.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag i ärendet och hemställer sålunda, *Utskottet.*
att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 12 mars 1942.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Eriksson, Granath, Gabrielsson, Jacob Hansson, Mannerskantz, von Stockenström* och *Nils Olsson* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Gustafson i Vimmerby, Mäler, Lundbom, Andersson i Surahammar, Janson i Frändesta* och *Jonsson i Fjäle*.